

Naczelno Dowództwo W. P.

(Sztab Generalny)

ODDZIAŁ II,

11/11

Warszawa, dnia 9/VI.1921 r.

7610 52

B.W./3. *№* 24177

/ II.

Do
Generalnej Adjutantury Naczelnego Wodza. -

Przedkłada się raport wojskowo-informacyjny o oddziałach
ukraińskich na terenie Republiki czeskosłowackiej. -
1 załącznik.

Otrzymują: G.A.N.W., Od.III.B.Scisłej R.Woj., M.S.Zagr. -

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

W z. Szef Biura Wywiadowczego
Kierzkowski m.p.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSKA POLSKIEGO
ADJUTANTURA GENERALNA

Za zgodność:

f. Kuent, bym

WARSZAWA 10 VI 1921
L: Dz. *7610 52* 10 VI 1921

237

Praca nad organizacją ukraińskiej siły zbrojnej w Czechosłowacji najbardziej uwidoczniła się w czasie najazdu bolszewickiego na Polskę w lipcu 1920 roku. Czesi poczęli organizować dwie ukraińskie dywizje w Munkaczu i Koszycach. Po zlikwidowaniu jednak ofensywy bolszewickiej dalsze utrzymywanie ich nie miało żadnego celu, skutkiem czego dywizje te zmieniono na oddziały wartownicze i robocze. Składają się one przeważnie z elementów napływowych, zwłaszcza z Galicji Wschodniej, z okresu walk polsko-ukraińskich, następnie z czasów wojny polsko-bolszewickiej. Oddziały te rozlokowane są obecnie w całym państwie czeskim. Główny sztab ukraiński znajdował się dotychczas w Deutsch Gabel /Jabloniec/, gdzie skierowani zostali wszyscy ukraińcy z I. okresu walk polsko-ukraińskich. Są oni w stosunku do później przybyłych oddziałów i dezertersów bardziej cenieni. Używani są do służby wartowniczej i chodzą na ćwiczenia. Wszystkie inne oddziały sformowane w sotnie robotnicze od 200-300 ludzi każda. Sotnie te rozmieszczone są po wsiach i miastach Słowaczyny i Rusi Karpackiej, pozostają na wolności, otrzymują umundurowanie i żołd żołnierzy czeskich - broni i pańszczyki nie wolno im nosić. Agitacja we wszystkich oddziałach bardzo silna - ma na celu podtrzymanie podupadającego ducha - podsycanie nienawiści do Polski i głoszą, że Ententa wkrótce przyzna Ukrainie Galicję Wschodnią. Sotnie te powiększają się w dniach ostatnich uzupełniane przez uciekinierów Galicji Wschodniej, a zwłaszcza z powiatów górskich. Oficerów skierowuje się wprost do stacji zbornoj ukraińskiej. Oficerowie ci gaży nie popierają jak inni, otrzymują tylko 50 halerzy dziennie na osobę. Sotnie robocze na Słowaczczyźnie posyłają im regularnie z własnych oszczędności zapomogi. W ostatnich czasach poczęły krążyć wersje o mającym nastąpić przeniesieniu dwunastej dywizji piechoty na Ukrainę. W tym celu miały wyjechać już komisje, jedna do Kijowa, druga do Moskwy, celem pertraktacji i nawiązania stosunków z tamtymi ukraińcami. Dywizja ta ma być użyta dla przywrócenia porządku i spokoju na Ukrainie. Co się tyczy Galicji Wschodniej, są mniemania, że z chwilą otrzymania autonomji z łatwością da się przeprowadzić ścisłe złączenie z właściwą Ukrainą. Wzajemne odnośzenie się Czechów do Ukraińców ze zrozumiałych powodów, zwłaszcza między oficerami jest względnie przychylnie, jednak z rezerwą. Bardzo wielu oficerów ukraińskich zajętym jest biurach i urzędach wojskowych czeskich.

Brygady Licze ± 8000 ludzi
dotunc robotnie " ± 4500 "